

پیشگیری از تاثیر بقایای دارویی بر شیر و گوشت

دامداران برای استفاده از آنتی بیوتیک ها و سایر داروها و تجویز آنها به منظور درمان بیماریهایی همچون ورم پستان، پنومونی، اسهال گوساله و غیره به شدت تمایل دارند بیش از مقدار توصیه شده دستورالعمل دارو مصرف کنند.

یکی از نکات مهم در پیشگیری از بروز بقایای دارویی استفاده از دارو و دز مناسب برای درمان دام بیمار است. دامداران برای استفاده از آنتی بیوتیک ها و سایر داروها و تجویز آنها به منظور درمان بیماریهایی همچون ورم پستان، پنومونی، اسهال گوساله و غیره به شدت تمایل دارند بیش از مقدار توصیه شده دستورالعمل دارو مصرف کنند.

برای به حداقل رساندن تنوع در درمان بیماریها و انتخاب مناسب دارو و دز آن با دامپزشک گله خود در ارتباط باشید. متأسفانه این اتفاق معمولاً نمی افتد. یک بررسی در ایالت واشنگتن آمریکا نشان داده است تنها ۲۵ درصد دامداران برای درمان بیماریهای معمول از برنامه معین و مشخصی تبعیت می کنند. در بررسی مشابهی در ایالت پنسیلوانیا ۲۱ درصد دامداران از برنامه معین برای درمان استفاده می کنند و تنها ۳۲ درصد دامداران قبل از درمان دامهای بیمار خود از دامپزشک راهنمایی می گیرند.

درمان ها را ثبت کنید

نکته مهم دیگر برای به حداقل رساندن بقایای دارویی در مزارع پرورش گاو شیری، ثبت درمان همه گاوهای تحت درمان است. سازمان غذا و دارو (FDA) در آمریکا از دامداران خواسته است درمان های انجام شده روی تمام دام ها را تا ۲ سال ثبت کنند. این داده ها باید به راحتی در دسترس افرادی که با دام سر و کار دارند قرار داشته باشد. محل مصرف یا دورریزی داروهای خریداری شده باید ثبت شود. اطلاعات موجود در ثبت درمان بایستی شامل تاریخ درمان، داروی مصرف شده و مشخصات دام بیمار، دز دارو، روش تجویز (مثلاً داخل پستانی یا عضلانی)، مامور تزریق و دوره منع مصرف گوشت و شیر باشد (مانند شکل).

متأسفانه تمام دامداران معمولاً این اطلاعات را نگه نمی دارند. در مطالعه ای که در پنسیلوانیا صورت گرفت و در بالا به آن اشاره شد، تنها حدود ۵۰ درصد دامداران برگه ثبت اطلاعات درمان آنتی بیوتیکی را حفظ کرده بودند.

ایجاد یک ارتباط خوب با دامپزشکی که هر از چند گاهی به گله شما سر بزند و حفظ ارتباط آن بسیار حائز اهمیت است. این بدان معنی نیست که شما سالی دوبار تلفنی با دامپزشکتان صحبت کنید. بلکه به این معنی است که دامپزشک طبق یک برنامه منظم گله شما را بازدید کند و از طرفی از وضعیت گله از نظر بیماری آشنائی و شناخت دارد. FDA از این ارتباط تحت عنوان

"ارتباط معتبر میان دامپزشک، مشتری و بیمار" یاد می کند که در آن منظور از مشتری، دامدار و منظور از بیمار گاو شیری است. پایه گذاری چنین ارتباطی بدین معنا است که دامپزشک شما مسئول تصمیم گیری در قبال وضعیت سلامت گله شما و اتخاذ راه کارهای درمانی مناسب است.

این بدان معنی نیست که دامپزشک برای درمان هرگاو بیمار باید در مزرعه حضور داشته باشد، بلکه او به صورت یک مشاور، دامدار را از روش مناسب درمان آگاه می سازد. یکی دیگر از ملزومات چنین ارتباطی در دسترسی بودن دامپزشک است تا در موارد اضطراری مانند بروز عوارض جانبی ناشی از دارو یا کارآمد نبودن درمان خود را به مزرعه برساند. در واقع در موارد لزوم دامپزشک باید بتواند به راحتی خود را به مزرعه برساند.

اگر دامپزشکی که برای دام شما نسخه می نویسد یا دارو به شما می فروشد به طور معمول گله تان را بازدید نکند، نمی توان انتظار حصول نتایج سودمند را داشت.

بخشی از کار دامپزشک، آموزش مصرف مناسب داروها به دامدار است. همه داروهای موجود در مزرعه باید دارای برچسب حاوی نام دارو، روش تجویز، دوره منع مصرف و هشدارهای مربوط باشد.

دامدار باید تمام گاوهای درمان شده را شناسائی کند و کارکنان مزرعه باید بدانند که شیر این گاوها نباید وارد مخزن شود. برای شناسایی دام های تحت درمان می توان از علائمی مانند طناب پا، طناب گردن، یا رنگ نشاندار کردن و غیره استفاده نمود.

طناب ممکن است بیافتد یا به دلیل کتیفی دیده نشود، بنابراین باید به این موارد بسیار توجه نمود. به همین دلیل است که ثبت موارد درمانی برای اطمینان از بی خطر بودن شیر یا لاشه حائز اهمیت است.

آموزش کارکنان

آموزش چگونگی تزریق دارو و شناسائی دام های تحت درمان به کارکنان مزرعه ضروری است. چندین روش معمول برای تجویز داروها به گاو شیری وجود دارد. دامپزشک باید هر یک از این روش ها را با کارکنان گاوداری مرور کند و اطمینان حاصل کند متصدی امور درمانی هر یک از روش های تزریق را به خوبی یاد گرفته است.

تزریق به روش نادرست ممکن است دوره منع مصرف برخی داروها را به طور چشمگیری افزایش دهد و منجر به بروز بقایای دارویی ناخواسته گردد. بسیاری از بقایای دارویی موجود در شیر زمانی به وجود می آیند که یک نفر دارو به گاو تزریق می کند و یک نفر دیگر گاو را می دوشد. علاوه بر ثبت سوابق درمانی، شاغلین مزارع پرورش گاو شیری باید از اهمیت و بهای بقایای دارویی و چگونگی پیشگیری از آن آگاه باشند.

کارگران شیردوش پاره وقت نیز عامل خطر مهمی برای بروز بقایای داروئی هستند. بنابراین، همه کارکنان باید نسبت به چگونگی مطالعه برجسب دارو، ثبت درمان های انجام شده و شناسایی دام های تحت درمان آموزش داده شوند.

روش های غربال گری مختلفی وجود دارند که به دامدار این توانائی را می دهد که در مزرعه بتواند شیرهای آلوده به آنتی بیوتیک را شناسائی کند. نمونه هائی از این روش ها که در آمریکا موجود است SNAP, Delvotest و آزمایش های Charm II می باشند. بهره گیری از روش های غربال گری در مزرعه به شدت توصیه می شود، به ویژه اگر از داروهائی استفاده می کنید که دوره منع مصرف ثبت شده ای ندارند. پژوهش ها نشان می دهند استفاده مناسب از کیت های غربالگری شیر آنتی بیوتیکی در مزرعه باعث کاهش چشمگیری در میزان بقایای دارویی در شیر می گردد.

در آمریکا، در برنامه بهبود کیفیت شیر و گوشت، ۱۰ نکته اساسی برای پیشگیری از بقایای دارویی دامداری معرفی شده است. دامداران و دامپزشکان برای پیشگیری از بقایای داروئی می توانند از این برنامه استفاده کنند. این یک برنامه اختیاری در آمریکا است. در مزارعی که با مشکل بقایای دارویی مواجه هستند، عمل به این برنامه می تواند کمک زیادی به فروش شیر آنها بکند. به عنوان بخشی از این برنامه، دامپزشک باید تمام جنبه های عملکردی مزرعه را به منظور بهبود وضعیت سلامت ارزیابی کند تا نیاز به استفاده از دارو کاهش یابد.